

DYREKTYWY

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2018/1673

z dnia 23 października 2018 r.

w sprawie zwalczania prania pieniędzy za pomocą środków prawnokarnych

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 83 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Pranie pieniędzy i powiązane z nim finansowanie terroryzmu i przestępczości zorganizowanej nadal stanowią poważny problem na szczeblu unijnym, szkodząc tym samym integralności, stabilności i reputacji sektora finansowego oraz zagrażając zarówno rynkowi wewnętrznemu, jak i bezpieczeństwu wewnętrznemu Unii. Aby stawić czoła tym problemom, a także uzupełnić i poprawić stosowanie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 ⁽²⁾, niniejsza dyrektywa ma na celu zwalczanie prania pieniędzy za pomocą środków prawnokarnych, umożliwiając skuteczniejszą i szybszą współpracę transgraniczną między właściwymi organami.
- (2) Środki przyjęte wyłącznie na szczeblu krajowym, a nawet unijnym, bez uwzględnienia koordynacji i współpracy na szczeblu międzynarodowym, miałyby bardzo ograniczone skutki. Z tego względu środki przyjmowane przez Unię w celu zwalczania prania pieniędzy powinny być zgodne z innymi działaniami podjętymi na forach międzynarodowych i co najmniej tak rygorystyczne jak te działania.
- (3) W działaniach Unii należy nadal uwzględniać w sposób szczególny zalecenia Grupy Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF) i instrumenty innych organizacji i organów międzynarodowych aktywnie prowadzących walkę z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu. W stosownych przypadkach odpowiednie unijne akty prawne powinny zostać w większym stopniu dostosowane do Międzynarodowych standardów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz proliferacji przyjętych przez FATF w lutym 2012 r. (zwanym dalej „zmienionymi zaleceniami FATF”). Jako sygnatariusz Konwencji Rady Europy o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu Unia powinna dokonać transpozycji wymogów tej konwencji do swojego porządku prawnego.
- (4) Decyzją ramową Rady 2001/500/WSiSW ⁽³⁾ ustanowiono wymogi dotyczące kryminalizacji prania pieniędzy. Decyzja ta nie jest jednak wyczerpująca, a obecne przepisy dotyczące kryminalizacji tego procederu nie są wystarczająco spójne, aby skutecznie zwalczać pranie pieniędzy w całej Unii, co prowadzi do luk w egzekwowaniu przepisów i przeszkód we współpracy między właściwymi organami w różnych państwach członkowskich.

⁽¹⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 12 września 2018 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 11 października 2018 r.

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 73).

⁽³⁾ Decyzja ramowa Rady 2001/500/WSiSW z dnia 26 czerwca 2001 r. w sprawie prania brudnych pieniędzy oraz identyfikacji, wykrywania, zamrożenia, zajęcia i konfiskaty narzędzi oraz zysków pochodzących z przestępstwa (Dz.U. L 182 z 5.7.2001, s. 1).

- (5) Definicja kategorii działalności przestępczej stanowiących przestępstwa źródłowe w stosunku do prania pieniędzy powinna być jednolita we wszystkich państwach członkowskich. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby wszystkie przestępstwa zagrożone karą pozbawienia wolności określoną w niniejszej dyrektywie były uznane za przestępstwa źródłowe w stosunku do prania pieniędzy. Ponadto państwa członkowskie powinny włączyć szereg przestępstw do poszczególnych kategorii wymienionych w niniejszej dyrektywie, o ile samo stosowanie tych progów kar nie ma takiego efektu. W takim przypadku państwa członkowskie powinny mieć możliwość podjęcia decyzji o sposobie ograniczenia zakresu przestępstw w każdej kategorii. W przypadku gdy kategoria przestępstw, taka jak terroryzm czy przestępstwa przeciwko środowisku, obejmuje przestępstwa określone w aktach prawnych Unii, niniejsza dyrektywa powinna odnosić się do tych aktów prawnych. Państwa członkowskie powinny jednak uznawać przestępstwa określone w tych aktach prawnych za przestępstwa źródłowe prania pieniędzy. Do celów niniejszej dyrektywy za działalność przestępczą należy uznawać również wszelkiego rodzaju udział w popełnieniu przestępstwa źródłowego zagrożony karą, uznawany za przestępstwo zgodnie z prawem krajowym. W przypadkach gdy prawo Unii zezwala państwom członkowskim na wprowadzenie sankcji innych niż karne, niniejsza dyrektywa nie powinna wymagać od państw członkowskich uznania przestępstw w takich przypadkach za przestępstwa źródłowe do celów niniejszej dyrektywy.
- (6) Wykorzystywanie waluty wirtualnej powoduje nowe zagrożenia i wyzwania w kontekście zwalczania prania pieniędzy. Państwa członkowskie powinny zapewnić odpowiednie potraktowanie tych zagrożeń.
- (7) Biorąc pod uwagę skutki przestępstw prania pieniędzy - popełnianych przez osoby pełniące funkcję publiczną - godzące w sferę publiczną oraz uczciwość instytucji publicznych, państwa członkowskie powinny móc rozważyć wprowadzenie w swoich przepisach krajowych i zgodnie ze swoją tradycją prawną surowszych kar dla osób pełniących funkcję publiczną.
- (8) Definicją działalności przestępczej należy objąć przestępstwa podatkowe związane z podatkami bezpośrednimi i pośrednimi, zgodnie ze zmienionymi zaleceniami FATF. Ze względu na fakt, że działalność przestępczą zagrożoną karami, o których mowa w niniejszej dyrektywie, stanowiąc mogą w państwach członkowskich różne przestępstwa podatkowe, definicje przestępstwa podatkowego w prawie krajowym mogą się od siebie różnić. Celem niniejszej dyrektywy nie jest jednak harmonizacja definicji przestępstw podatkowych w prawie krajowym.
- (9) W sprawach karnych dotyczących prania pieniędzy państwa członkowskie powinny udzielać sobie wzajemnie jak największej pomocy i zadbać o skuteczną i terminową wymianę informacji zgodnie ze swoim prawem krajowym i obowiązującymi przepisami unijnymi. Różnice w definicjach przestępstw źródłowych w prawie krajowym nie powinny stać na przeszkodzie międzynarodowej współpracy w sprawach karnych dotyczących prania pieniędzy. Powinno się nasilić współpracę z państwami trzecimi, zwłaszcza dzięki zachęcaniu do opracowywania skutecznych środków i mechanizmów zwalczania prania pieniędzy i wspieraniu tych środków, a także dzięki zapewnianiu lepszej współpracy międzynarodowej w tym obszarze.
- (10) Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do prania pieniędzy w odniesieniu do mienia pochodzącego z przestępstw przeciwko interesom finansowym Unii, który to proceder podlega szczegółowym zasadom ustanowionym dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371⁽¹⁾. Powyższe nie stanowi uszczerbku dla możliwości dokonywania przez państwa członkowskie transpozycji niniejszej dyrektywy i dyrektywy (UE) 2017/1371 za pomocą jednolitych kompleksowych ram na szczeblu krajowym. Zgodnie z art. 325 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) państwa członkowskie mają przyjąć takie same środki do zwalczania nadużyć finansowych naruszających interesy finansowe Unii, jakie przyjmują do zwalczania nadużyć finansowych naruszających ich własne interesy finansowe.
- (11) Państwa członkowskie powinny zapewnić, by niektóre rodzaje prania pieniędzy były zagrożone karą także wówczas, gdy zostaną popełnione przez sprawcę działalności przestępczej, z której pochodzi to mienie („pranie pieniędzy przez ten sam podmiot, który je uzyskał”). W takich przypadkach, gdy pranie pieniędzy nie ogranicza się do samego posiadania lub użytkowania mienia, lecz obejmuje także jego przekazanie, konwersję, ukrycie lub zatajenie oraz powoduje dalsze szkody oprócz szkód spowodowanych przez działalność przestępczą, na przykład poprzez wprowadzenie mienia pochodzącego z działalności przestępczej do obrotu i tym samym ukrycie jego nielegalnego pochodzenia, takie pranie pieniędzy powinno być zagrożone karą.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Unii za pomocą środków prawnokarnych (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29).

- (12) Aby środki prawnokarne były skutecznym narzędziem zwalczania prania pieniędzy, możliwe powinno być wydanie wyroku skazującego bez konieczności dokładnego ustalania, z której działalności przestępczej pochodzi mienie, ani też istnienia wcześniejszego lub jednoczesnego wyroku skazującego za tę działalność przestępczą przy uwzględnieniu wszystkich odnośnych okoliczności i dowodów. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość, zgodnie ze swoimi krajowymi systemami prawnymi, zapewnienia powyższego za pomocą środków innych niż prawne. Ściganie prania pieniędzy nie powinno być również utrudnione przez sam fakt, że działalność przestępcza była prowadzona w innym państwie członkowskim lub w państwie trzecim, z zastrzeżeniem warunków określonych w niniejszej dyrektywie.
- (13) Niniejsza dyrektywa ma na celu kryminalizację prania pieniędzy, jeżeli dokonano tego czynu umyślnie i ze świadomością, że mienie pochodziło z działalności przestępczej. W tym kontekście niniejsza dyrektywa nie powinna wprowadzać rozróżnienia między sytuacjami, gdy mienie pochodzi bezpośrednio z działalności przestępczej, czy sytuacjami, gdy pochodzi z takiej działalności pośrednio, zgodnie z szeroką definicją „korzyści” zawartą w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/42/UE ⁽¹⁾. W każdym przypadku przy rozpatrywaniu, czy mienie pochodzi z działalności przestępczej i czy dana osoba o tym wiedziała, powinno się brać pod uwagę szczególnie okoliczności sprawy, np. fakt, że wartość tego mienia jest nieproporcjonalna do legalnego dochodu osoby oskarżonej oraz, że działalność przestępcza i nabycie mienia miały miejsce w tym samym przedziale czasowym. Zamiar popełnienia przestępstwa i wiedzę o pochodzeniu mienia można wywnioskować z obiektywnych, faktycznych okoliczności. Ponieważ w niniejszej dyrektywie ustala się normy minimalne dotyczące definicji przestępstw i kar w zakresie prania pieniędzy, państwa członkowskie mogą według własnego uznania wprowadzać lub utrzymywać bardziej rygorystyczne przepisy karne w tym zakresie. Na przykład, państwa członkowskie powinny mieć możliwość ustalenia, że pranie pieniędzy dokonane przez lekkomyślność lub w wyniku niedbalstwa stanowi przestępstwo. Zawarte w niniejszej dyrektywie odniesienia do prania pieniędzy w wyniku niedbalstwa powinny mieć zastosowanie do państw członkowskich, które penalizują popełniony w ten sposób czyn zabroniony.
- (14) W celu zapobiegania praniu pieniędzy w całej Unii państwa członkowskie powinny zapewnić, by czyn taki zagrożony był maksymalną karą pozbawienia wolności w wymiarze co najmniej 4 lat. Obowiązek ten pozostaje bez uszczerbku dla indywidualizacji i stosowania kar oraz wykonywania wyroków, zgodnie z konkretnymi okolicznościami danej sprawy. Państwa członkowskie powinny również przewidzieć dodatkowe kary lub środki, takie jak grzywny, czasowe lub stałe odcięcie dostępu do finansowania publicznego, w tym do procedur przetargowych, dotacji i koncesji, tymczasowe zakazy prowadzenia działalności handlowej lub tymczasowe zakazy ubiegania się o wybieralne lub publiczne stanowisko. Obowiązek ten pozostaje bez uszczerbku dla uznania przez sędziego lub sąd, czy wzięwszy pod uwagę wszelkie okoliczności danej sprawy, należy nałożyć dodatkowe kary lub środki.
- (15) Mimo iż nie ma obowiązku zwiększenia wymiaru kary, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby przy wydawaniu wyroków wobec przestępców sędzia lub sąd mogli wziąć pod uwagę okoliczności obciążające określone w niniejszej dyrektywie. W zakresie uznania sędziego lub sądu pozostaje ustalenie, czy należy zwiększyć wymiar kary z uwagi na szczególne okoliczności obciążające, uwzględniając wszelkie fakty w danej sprawie. Państwa członkowskie nie powinny mieć obowiązku ustanowienia przepisu dotyczącego okoliczności obciążających, w przypadku gdy prawo krajowe przewiduje, że przestępstwa w rozumieniu decyzji ramowej Rady 2008/841/WSiSW ⁽²⁾ lub przestępstwa popełnione przez osoby fizyczne działające jako podmioty zobowiązane wykonujące swoją działalność zawodową podlegają karze jako przestępstwa odrębne i może to skutkować surowszymi karami.
- (16) Zabezpieczenie i konfiskata narzędzi służących do popełnienia przestępstwa i korzyści pochodzących z przestępstwa usuwają pobudki finansowe prowadzące do przestępstwa. Dyrektywa 2014/42/UE określa minimalne zasady dotyczące zabezpieczenia i konfiskaty narzędzi służących do popełnienia przestępstwa i korzyści pochodzących z przestępstwa. Ta dyrektywa nakłada również na Komisję obowiązek przedstawiania Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdania z jej wdrażania i, w razie konieczności, występowania z odpowiednimi wnioskami. Państwa członkowskie powinny jako minimum zapewnić zabezpieczenie i konfiskatę narzędzi służących do popełnienia przestępstwa i korzyści pochodzących z przestępstwa we wszystkich przypadkach przewidzianych w dyrektywie 2014/42/UE. Państwa członkowskie powinny także poważnie rozważyć umożliwienie konfiskaty we wszystkich przypadkach, w których nie jest możliwe wszczęcie lub zakończenie postępowania karnego, w tym z powodu śmierci sprawcy. Na wniosek Parlamentu Europejskiego i Rady zawarty w oświadczeniu towarzyszącym dyrektywie 2014/42/UE Komisja przedstawi sprawozdanie analizujące wykonalność i ewentualne korzyści wprowadzenia dalszych wspólnych przepisów dotyczących konfiskaty mienia pochodzącego z działalności o charakterze przestępczym, w tym przy braku wyroku skazującego daną osobę lub dane osoby za taką działalność. Taka analiza uwzględni różnice między tradycjami i systemami prawnymi państw członkowskich.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/42/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zabezpieczenia i konfiskaty narzędzi służących do popełnienia przestępstwa i korzyści pochodzących z przestępstwa w Unii Europejskiej (Dz.U. L 127 z 29.4.2014, s. 39).

⁽²⁾ Decyzja ramowa Rady 2008/841/WSiSW z dnia 24 października 2008 r. w sprawie zwalczania przestępczości zorganizowanej (Dz.U. L 300 z 11.11.2008, s. 42).

- (17) Uwzględniając mobilność sprawców oraz dochodów pochodzących z działalności przestępczej, jak również skomplikowane transgraniczne postępowania przygotowawcze konieczne do zwalczania prania pieniędzy, wszystkie państwa członkowskie powinny określić swoją jurysdykcję, aby umożliwić właściwym organom prowadzenie postępowań przygotowawczych i ściganie takiej działalności. Państwa członkowskie powinny zatem zapewnić, aby ich jurysdykcja obejmowała sytuacje, w których przestępstwo zostało popełnione za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych z ich terytorium, niezależnie od tego, czy te technologie znajdowały się na ich terytorium.
- (18) Na mocy decyzji ramowej Rady 2009/948/WSiSW ⁽¹⁾ oraz decyzji Rady 2002/187/WSiSW ⁽²⁾, właściwe organy co najmniej dwóch państw członkowskich prowadzące równoległe postępowania karne wobec tej samej osoby w sprawie tych samych czynów mają, z pomocą Eurojustu, podjąć bezpośrednie konsultacje między sobą, w szczególności w celu zapewnienia, że wszystkie przestępstwa objęte niniejszą dyrektywą są ścigane.
- (19) Aby zapewnić powodzenie postępowań przygotowawczych dotyczącego przestępstw prania pieniędzy oraz ściganie takich przestępstw, należy umożliwić osobom odpowiedzialnym za prowadzenie postępowań przygotowawczych dotyczących takich przestępstw lub za ich ściganie stosowanie skutecznych narzędzi w postępowaniu przygotowawczym, takich jak środki stosowane do zwalczania przestępczości zorganizowanej i innych poważnych przestępstw. Powinno się zatem zapewnić, aby do dyspozycji były wystarczająca liczba personelu i ukierunkowane szkolenie, zasoby i najnowsze zdolności technologiczne. Narzędzia takie należy wykorzystywać, zgodnie z prawem krajowym, w sposób ukierunkowany, z uwzględnieniem zasady proporcjonalności oraz rodzaju i wagi przestępstw objętych postępowaniem przygotowawczym, a także z poszanowaniem prawa do ochrony danych osobowych.
- (20) Niniejsza dyrektywa zastępuje decyzję ramową 2001/500/WSiSW w odniesieniu do państw członkowskich związanych niniejszą dyrektywą.
- (21) Niniejsza dyrektywa jest zgodna z zasadami uznanymi w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), przestrzega podstawowych praw i wolności i jest zgodna z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, w tym w tytułach II, III, V i VI, które obejmują m. in. prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego oraz prawo do ochrony danych osobowych, zasady legalności i proporcjonalności kar do przestępstw, w tym również wymóg dokładności, jasności i przewidywalności w prawie karnym, domniemanie niewinności, a także prawo osób podejrzanych i oskarżonych do dostępu do adwokata, prawo do nieobciążania siebie winą oraz prawo do rzetelnego procesu sądowego. Niniejszą dyrektywę należy wdrażać zgodnie z tymi prawami i zasadami, biorąc również pod uwagę Europejską konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych oraz inne zobowiązania w zakresie praw człowieka wynikające z prawa międzynarodowego.
- (22) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, mianowicie objęcie prania pieniędzy we wszystkich państwach członkowskich skutecznymi, proporcjonalnymi i odstraszającymi sankcjami karnymi, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki niniejszej dyrektywy możliwe jest pełniejsze jego osiągnięcie na szczeblu unijnym, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (23) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do TUE i do TFUE, i nie naruszając art. 4 tego Protokołu, Zjednoczone Królestwo i Irlandia nie uczestniczą w przyjmowaniu niniejszej dyrektywy, nie są nią związane ani jej nie stosują.
- (24) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do TUE i do TFUE, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej dyrektywy i nie jest nią związana, ani jej nie stosuje. Decyzja ramowa 2001/500/WSiSW pozostaje wiążąca dla Danii i ma do niej zastosowanie,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. W niniejszej dyrektywie ustanawia się minimalne normy dotyczące definicji przestępstw i kar w dziedzinie prania pieniędzy.

⁽¹⁾ Decyzja ramowa Rady 2009/948/WSiSW z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie zapobiegania konfliktom jurysdykcji w postępowaniu karnym i w sprawie rozstrzygania takich konfliktów (Dz.U. L 328 z 15.12.2009, s. 42).

⁽²⁾ Decyzja Rady 2002/187/WSiSW z dnia 28 lutego 2002 r. ustanawiająca Eurojust w celu zintensyfikowania walki z poważną przestępczością (Dz.U. L 63 z 6.3.2002, s. 1).

2. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do prania pieniędzy w odniesieniu do mienia pochodzącego z przestępstw przeciwko interesom finansowym Unii, który to proceder podlega szczegółowym zasadom ustanowionym dyrektywą (UE) 2017/1371.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- 1) „działalność przestępcza” oznacza wszelkiego rodzaju przestępczy udział w popełnieniu przestępstwa, które zgodnie z prawem krajowym jest zagrożone karą pozbawienia wolności lub aresztu maksymalnie na więcej niż rok, lub – w przypadku państw członkowskich, których systemy prawne określają w odniesieniu do przestępstw minimalny próg zagrożenia karą, takie przestępstwa, w stosunku do których dolna granica zagrożenia karą jest wyższa niż sześć miesięcy pozbawienia wolności lub aresztu. W każdym przypadku przestępstwa objęte kategoriami wymienionymi poniżej uznaje się za działalność przestępczą:
 - a) udział w zorganizowanej grupie przestępczej i wymuszenia, w tym przestępstwa określone w decyzji ramowej 2008/841/WSiSW;
 - b) terroryzm, w tym przestępstwa określone w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/541 ⁽¹⁾;
 - c) handel ludźmi i przemyt nielegalnych migrantów, w tym przestępstwa określone w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE ⁽²⁾ oraz w decyzji ramowej Rady 2002/946/WSiSW ⁽³⁾;
 - d) wykorzystywanie seksualne, w tym przestępstwa określone w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE ⁽⁴⁾;
 - e) nielegalny handel narkotykami i substancjami psychotropowymi, w tym przestępstwa określone w decyzji ramowej Rady 2004/757/WSiSW ⁽⁵⁾;
 - f) nielegalny handel bronią;
 - g) nielegalny handel towarami skradzionymi i innymi towarami;
 - h) korupcja, w tym przestępstwa określone w Konwencji w sprawie zwalczania korupcji urzędników Wspólnot Europejskich i urzędników państw członkowskich Unii Europejskiej ⁽⁶⁾ oraz w decyzji ramowej Rady 2003/568/WSiSW ⁽⁷⁾;
 - i) oszustwa, w tym przestępstwa określone w decyzji ramowej Rady 2001/413/WSiSW ⁽⁸⁾;

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/541 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie zwalczania terroryzmu i zastępująca decyzję ramową Rady 2002/475/WSiSW oraz zmieniająca decyzję Rady 2005/671/WSiSW (Dz.U. L 88 z 31.3.2017, s. 6).

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar, zastępująca decyzję ramową Rady 2002/629/WSiSW (Dz.U. L 101 z 15.4.2011, s. 1).

⁽³⁾ Decyzja ramowa Rady 2002/946/WSiSW z dnia 28 listopada 2002 r. w sprawie wzmocnienia systemu karnego w celu zapobiegania ułatwianiu nielegalnego wjazdu, tranzytu i pobytu (Dz.U. L 328 z 5.12.2002, s. 1).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępująca decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW (Dz.U. L 335 z 17.12.2011, s. 1).

⁽⁵⁾ Decyzja ramowa Rady 2004/757/WSiSW z dnia 25 października 2004 r. ustanawiająca minimalne przepisy określające znamiona przestępstw i kar w dziedzinie nielegalnego handlu narkotykami (Dz.U. L 335 z 11.11.2004, s. 8).

⁽⁶⁾ Akt Rady z dnia 26 maja 1997 r. ustanawiający na podstawie artykułu K.3 ust. 2 lit. c) Traktatu o Unii Europejskiej Konwencję w sprawie zwalczania korupcji urzędników Wspólnot Europejskich i urzędników państw członkowskich Unii Europejskiej (Dz.U. C 195 z 25.6.1997, s. 1).

⁽⁷⁾ Decyzja ramowa Rady 2003/568/WSiSW z dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie zwalczania korupcji w sektorze prywatnym (Dz.U. L 192 z 31.7.2003, s. 54).

⁽⁸⁾ Decyzja ramowa Rady 2001/413/WSiSW z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie zwalczania fałszowania i oszustw związanych z bezgotówkowymi środkami płatniczymi (Dz.U. L 149 z 2.6.2001, s. 1).

- j) fałszowanie pieniądza, w tym przestępstwa określone w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/62/UE ⁽¹⁾;
 - k) podrabianie i piractwo produktów;
 - l) przestępstwa przeciwko środowisku, w tym przestępstwa określone w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/99/WE ⁽²⁾ lub dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/123/WE ⁽³⁾;
 - m) zabójstwo, spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu;
 - n) uprowadzenie, bezprawne pozbawienie wolności i wzięcie zakładnika;
 - o) rozbój lub kradzież;
 - p) przemyt;
 - q) przestępstwa podatkowe odnoszące się do podatków bezpośrednich i pośrednich, określonych w prawie krajowym;
 - r) wymuszenie;
 - s) fałszowanie;
 - t) piractwo;
 - u) wykorzystywanie informacji wewnętrznych i manipulacja na rynku, w tym przestępstwa określone w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/57/UE ⁽⁴⁾;
 - v) cyberprzestępstwa, w tym przestępstwa określone w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/40/UE ⁽⁵⁾;
- 2) „mienie” oznacza wszelkiego rodzaju aktywa, materialne lub niematerialne, rzeczy ruchome lub nieruchomości oraz dokumenty lub instrumenty prawne w jakiegokolwiek formie, włącznie z elektroniczną lub cyfrową, zaświadczające o prawie własności lub innych prawach do tych aktywów;
- 3) „osoba prawna” oznacza podmiot mający osobowość prawną na mocy właściwego prawa, z wyjątkiem państw i organów publicznych wykonujących władzę państwową oraz publicznych organizacji międzynarodowych.

Artykuł 3

Przestępstwa prania pieniędzy

1. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, aby następujące czyny podlegały karze jako przestępstwa, jeżeli zostały popełnione umyślnie:
- a) konwersja lub przekazanie mienia, ze świadomością, że pochodzi ono z działalności przestępczej, w celu ukrycia lub zatajenia nielegalnego pochodzenia tego mienia lub udzielenia pomocy dowolnej osobie, która bierze udział w takiej działalności, w celu umożliwienia tej osobie uniknięcia konsekwencji prawnych takiego działania;
 - b) ukrycie lub zatajenie prawdziwego charakteru mienia, jego źródła, miejsca położenia, rozporządzania nim, przemieszczania, praw odnoszących się do mienia lub własności mienia, ze świadomością, że mienie to pochodzi z działalności przestępczej;
 - c) nabycie, posiadanie albo użytkowanie mienia, ze świadomością w momencie jego otrzymania, że mienie to pochodzi z działalności o charakterze przestępczym.
2. Państwa członkowskie mogą podjąć środki niezbędne do zapewnienia, aby czyny, o których mowa w ust. 1, podlegały karze jako przestępstwa, jeżeli sprawca podejrzewał lub powinien był wiedzieć, że mienie pochodzi z działalności o charakterze przestępczym.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/62/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie prawno-karnych środków ochrony euro i innych walut przed fałszowaniem, zastępująca decyzję ramową Rady 2000/383/WSiSW (Dz.U. L 151 z 21.5.2014, s. 1).

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/99/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne (Dz.U. L 328 z 6.12.2008, s. 28).

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/123/WE z dnia 21 października 2009 r. zmieniająca dyrektywę 2005/35/WE w sprawie zanieczyszczenia pochodzącego ze statków oraz wprowadzenia sankcji w przypadku naruszenia prawa (Dz.U. L 280 z 27.10.2009, s. 52).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/57/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie sankcji karnych za nadużycia na rynku (dyrektywa w sprawie nadużyć na rynku) (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 179).

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/40/UE z dnia 12 sierpnia 2013 r. dotycząca ataków na systemy informatyczne i zastępująca decyzję ramową Rady 2005/222/WSiSW (Dz.U. L 218 z 14.8.2013, s. 8).

3. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, aby:
- istnienie uprzedniego lub jednoczesnego wyroku skazującego za działalność przestępczą, z której pochodzi mienie, nie było koniecznym warunkiem skazania za przestępstwa, o których mowa w ust. 1 i 2;
 - możliwe było skazanie za przestępstwa, o których mowa w ust. 1 i 2, w przypadku gdy ustalono, że mienie pochodzi z działalności przestępczej, przy czym ustalenie wszystkich elementów faktycznych lub wszystkich okoliczności związanych z taką działalnością przestępczą, włącznie z tożsamością sprawcy, nie jest konieczne;
 - przestępstwa, o których mowa w ust. 1 i 2, obejmowały mienie pochodzące z czynów popełnionych na terytorium innego państwa członkowskiego lub państwa trzeciego, jeżeli te czyny stanowiłyby działalność przestępczą, gdyby zostały popełnione w danym państwie.
4. W przypadku ust. 3 lit. c) niniejszego artykułu państwa członkowskie mogą także wymagać, by odnośne czyny stanowiły przestępstwo na mocy prawa krajowego innego państwa członkowskiego lub państwa trzeciego, w którym czyny te zostały popełnione, chyba że czyny te stanowią jedno z przestępstw, o których mowa w art. 2 pkt 1 lit. a)–e) i h), a także określonych w mającym zastosowanie prawie Unii.
5. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, aby czyny, o których mowa w ust. 1 lit. a) i b), podlegały karze jako przestępstwo, w przypadku gdy zostały popełnione przez osoby, które prowadziły działalność przestępczą będącą źródłem mienia lub które w taką działalność były zaangażowane.

Artykuł 4

Pomocnictwo, podżeganie i usiłowanie

Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, aby pomocnictwo, podżeganie i usiłowanie popełnienia przestępstwa określonego w art. 3 ust. 1 i 5 podlegały karze jako przestępstwa.

Artykuł 5

Kary dla osób fizycznych

- Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, aby przestępstwa, o których mowa w art. 3 i 4, podlegały skutecznym, proporcjonalnym i odstrasżającym sankcjom karnym.
- Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, aby przestępstwa, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 5, podlegały karze w maksymalnym wymiarze co najmniej czterech lat pozbawienia wolności.
- Państwa członkowskie podejmują również środki niezbędne do zapewnienia, aby osoby fizyczne, które dopuściły się popełnienia przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, w razie konieczności podlegały dodatkowym karom lub środkom.

Artykuł 6

Okoliczności obciążające

- Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, aby w odniesieniu do przestępstw, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 5 i art. 4, następujące okoliczności były uznawane za okoliczności obciążające:
 - przestępstwo zostało popełnione w ramach organizacji przestępczej w rozumieniu decyzji ramowej 2008/841/WSiSW; lub
 - sprawca jest podmiotem zobowiązanym w rozumieniu art. 2 dyrektywy (UE) 2015/849 i popełnił przestępstwo podczas prowadzenia swojej działalności zawodowej.
- Państwa członkowskie mogą określić, że w odniesieniu do przestępstw, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 5 i art. 4, następujące okoliczności mają być uznawane za okoliczności obciążające:
 - mienie poddawane praniu ma znaczną wartość, lub
 - mienie poddawane praniu pochodzi z jednego z przestępstw, o których mowa w art. 2 pkt 1 lit. a)–e) i h).

Artykuł 7

Odpowiedzialność osób prawnych

- Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, aby osoby prawne mogły zostać pociągnięte do odpowiedzialności za którekolwiek z przestępstw, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 5 i art. 4, popełnione w celu przysporzenia im korzyści przez dowolne osoby, działające indywidualnie lub jako część organu tej osoby prawnej, zajmujące ważną pozycję w jej strukturze, w oparciu o którykolwiek z następujących elementów:
 - prawo reprezentowania osoby prawnej;

- b) upoważnienie do podejmowania decyzji w imieniu osoby prawnej; lub
- c) upoważnienie do sprawowania kontroli w ramach danej osoby prawnej.

2. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia możliwości pociągnięcia osób prawnych do odpowiedzialności w przypadku, gdy brak nadzoru lub kontroli przez osobę określoną w ust. 1 niniejszego artykułu umożliwił popełnienie na korzyść tej osoby prawnej, przez osobę jej podlegającą, jednego z przestępstw, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 5 i art. 4.

3. Odpowiedzialność osób prawnych na podstawie ust. 1 i 2 niniejszego artykułu nie wyklucza wszczęcia postępowania karnego przeciw osobom fizycznym, które popełniły jedno z przestępstw, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 5 i art. 4, podlegały do jego popełnienia lub pomagały w jego popełnieniu.

Artykuł 8

Kary dla osób prawnych

Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, aby osobie prawnej pociągniętej do odpowiedzialności zgodnie z art. 7 groziły skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające kary, obejmujące grzywny nałożone na podstawie przepisów prawa karnego lub na podstawie innych przepisów, a także inne kary, takie jak:

- a) odebranie prawa do korzystania ze świadczeń publicznych lub pomocy publicznej;
- b) czasowe lub stałe odcięcie dostępu do finansowania publicznego, w tym do procedur przetargowych, dotacji i koncesji;
- c) czasowy lub stały zakaz prowadzenia działalności handlowej;
- d) objęcie nadzorem sądowym;
- e) sądowy nakaz likwidacji;
- f) czasowe lub stałe zamknięcie zakładów wykorzystywanych do popełnienia przestępstwa.

Artykuł 9

Konfiskata

Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, w stosownych przypadkach, aby ich właściwe organy zabezpieczyły lub konfiskowały, zgodnie z dyrektywą 2014/42/UE, zarówno korzyści pochodzące z jednego z przestępstw, o których mowa w niniejszej dyrektywie, jak i narzędzia służące lub mające służyć do popełnienia lub przyczynienia się do popełnienia takich przestępstw.

Artykuł 10

Jurysdykcja

1. Każde państwo członkowskie podejmuje środki niezbędne do określenia swojej jurysdykcji w odniesieniu do przestępstw, o których mowa w art. 3 i 4, w przypadku gdy:

- a) przestępstwo zostało popełnione w całości lub w części na jego terytorium;
- b) sprawca jest jego obywatelem.

2. Państwo członkowskie informuje Komisję w przypadku, gdy podejmie decyzję o rozszerzeniu zakresu swojej jurysdykcji na przestępstwa, o których mowa w art. 3 i 4, które zostały popełnione poza jego terytorium, jeżeli:

- a) sprawca ma miejsce zwykłego pobytu na jego terytorium;
- b) przestępstwo zostało popełnione na korzyść osoby prawnej mającej swą siedzibę na jego terytorium.

3. Jeżeli przestępstwo, o którym mowa w art. 3 i 4, podlega jurysdykcji więcej niż jednego państwa członkowskiego i jeżeli którekolwiek z tych państw może zgodnie ze swoim prawem krajowym ścigać sprawcę na podstawie tego samego stanu faktycznego, dane państwa członkowskie współpracują ze sobą w celu podjęcia decyzji, które z nich będzie ścigać sprawcę, przy czym należy dążyć do centralizacji postępowania w jednym państwie członkowskim.

Uwzględnia się następujące czynniki:

- a) terytorium państwa członkowskiego, na którym popełniono przestępstwo;
- b) narodowość lub miejsce pobytu sprawcy;
- c) kraj pochodzenia ofiary lub ofiar; oraz
- d) terytorium, na którym znaleziono sprawcę.

W stosownych przypadkach oraz zgodnie z art. 12 decyzji ramowej 2009/948/WSiSW sprawę kieruje się do Eurojustu.

*Artykuł 11***Narzędzia stosowane w postępowaniu przygotowawczym**

Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki celem zapewnienia osobom, jednostkom lub służbom odpowiedzialnym za prowadzenie postępowań przygotowawczych w sprawie przestępstw, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 5 i art. 4, lub za ich ściganie, skutecznych narzędzi stosowanych w postępowaniu przygotowawczym, takich jak narzędzia wykorzystywane w walce z przestępczością zorganizowaną lub innymi poważnymi przestępstwami.

*Artykuł 12***Zastąpienie niektórych przepisów decyzji ramowej 2001/500/WSiSW**

Art. 1 lit. b) oraz art. 2 decyzji ramowej 2001/500/WSiSW zostają zastąpione w odniesieniu do państw członkowskich związanych niniejszą dyrektywą, bez uszczerbku dla zobowiązań tych państw członkowskich dotyczących terminu transpozycji tej decyzji ramowej do prawa krajowego.

W odniesieniu do państw członkowskich związanych niniejszą dyrektywą odesłania do przepisów decyzji ramowej 2001/500/WSiSW, o której mowa w akapicie pierwszym, odczytuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy.

*Artykuł 13***Transpozycja**

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy w terminie do dnia 3 grudnia 2020 r. Niezwłocznie informują one o tym Komisję.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty najważniejszych przepisów prawa krajowego w dziedzinie objętej zakresem niniejszej dyrektywy.

*Artykuł 14***Sprawozdawczość**

Do dnia 3 grudnia 2022 r. Komisja składa Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, w którym ocenia, w jakim zakresie państwa członkowskie przyjęły środki niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy.

Do dnia 3 grudnia 2023 r. Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, w którym ocenia wartość dodaną niniejszej dyrektywy w dziedzinie zwalczania prania pieniędzy, a także jej skutki dla podstawowych praw i wolności. Na podstawie tego sprawozdania Komisja przedstawia w razie potrzeby wniosek ustawodawczy w celu zmiany niniejszej dyrektywy. Komisja uwzględni informacje dostarczone przez państwa członkowskie.

*Artykuł 15***Wejście w życie**

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

*Artykuł 16***Adresaci**

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Strasburgu dnia 23 października 2018 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

K. EDTSTADLER

Przewodniczący